

Láhka

boazodoallolága rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rieviduvvo boazodoallolága (848/1990) 14 § 1 momenta, 15, 21, 22 ja 30 §, 43 § bajilčálus ja 1 momenta sihke 47 § ja 52 §, dakkárin go dain leat 14 § 1 momenta ja 52 § lágas 688/2025 sihke 21 ja 22 § oassin lágas 285/2013, sihke
lasihuvvo 10 §:ii odđa 3 momenta sihke láhkii odđa 1 a, 16 a, 19 a, ja 22 a §, 6 c lohku sihke 52 a ja 52 b § čuovvovaččat:

1 a §

Lága ulbmil

Dán lága ulbmilin lea sihkkarastit ekologalaččat, ekonomalaččat ja sosiálalaččat ceavzilis boazodoalu vuodđoeavttuid sihke dorvvastit sápmelaččaide eamiálbmogin rievtti iežaset giela ja kultuvrra bajásdoallamii ja ovdánahttimii.

10 §

Bohccuid buktin bálgesa viidodahkii

Go bohccot leat buktjuvvon bálgesa viidodahkii ja leat merkejuvvon, ahte dat buktjuvvot eallit báhcán boazun bálgesa boazologahallanevttohussii, de boazoisit galgá doaimmahit bohccuid vuolginbálgesa boazoisidii áššis duodaštusa, mas bohtet ovdan bohccuid luobaheaddji ja lobiin buktjuvvon bohccuid mearri.

14 §

Bálgesa čoakkáma čoahkkái gohččun

Bálgesa čoakkáma gohčču čoahkkái bálgesa stivra. Dasa lassin bálgesa stivra ferte gohččut bálgesa čoakkáma čoahkkái, juos bálgesa osolaččat, geat eaiggáduššet unnimusat logi proseantta bálgesa osolaččaid lohko bohccuin, dan dihto ášši čoavdima várás gáibidit. Juos čoakkán ii leat gohččojuvvon čoahkkái mánu siste das, go gáibádus duodaštusain buktjuvvui ovdan, Biebmo bearraigeahčču sáhtá vuoigadahttit gáibádusa ovdanbukti gohččut čoakkáma čoahkkái. Čoakkán bovdejuvvo čoahkkái diedáhusain, mii galgá almmustuhttojuvvot aviissas, mii leavvá bálgesa viidodagas unnimusat čieža beaivvi ovdal čoakkáma. Diedáhusa ii goitge dárbbas almmustuhttit, juos bálges mearrida, ahte čoakkánbovdehusat osolaččaide doaimmahuvvojit bálgesa mearrádusa mielas gulahallangaskaoami geavahemiin sáddenvuloš elektrovnnalaš sáddagiin dehe reivviin unnimusat 14 beaivvi ovdal čoakkáma. Juos gohččuma lea vejolaš doaimmahit buot osolaččaide elektrovnnalaš sáddagiin, gohččun galgá sáddejuvvot unnimusat 10 beaivvi ovdal čoakkáma. Juos bálgesa čoakkán dehe bálgesa stivra lea mearridan, ahte čoakkámii sáhtá oassálastit maid diehtojohtolatoktavuođa ja tehnikkalaš

veahkkeneavvu bakte, čoakkánbovdehussii heivehuvvo ovtastuslága (503/1989) 24 § 2 momeanta.

15 §

Jienasteapmi bálgesa čoakkámis

Bálgesa čoakkámis osolaš oážžu jienastit lihka mángga jienain go sus leat lohkoheccot. Jietnaválldi eai goitge lasit 22 a § 2 momeanttas dárkkuhuvvon bohccot, maid osolaš lea guodđán geahpitkeahhtá. Osolaččas lea riekti geavahit jietnarietttis maid áššeolbmo bakte. Giige ii oáččo čoakkámis jienastit jietnameriin, mii dávista badjel 10 proseantta bálgesa osolaččaid lohkoheccuid mearrái dehe manná badjel 21 § 1 momeantta vuodul mearriduvvon osolašguovdasaš eallit báhcán bohccuid eanemusmeari.

Čoakkáma mearrádussan gehččojuvvo oaivil, man eanetlohku addojuvvon jienain lea guottihan. Go jienat mannet beallái rátká ságadoalli oaivil earret válggas vuorbi.

16 a §

Bálgesa čoakkáma mearrádusaid diehtunaddin

Bálgesa osolaš gehččojuvvo ožžon dieđu bálgesa čoakkáma mearrádusas čoakkáma áigemuttu áigge.

Mii 1 momeanttas mearriduvvo, de guoskaduvvo maid mearrádussii, mii lága mielde doaimmahuvvo boasta bakte oážžunduodastusa vuostá dehe muđuid duodastuvvo, juos osolaš, su lágalaš ovddasteaddji dehe áššeolmmoš lea oassálastán bálgesa čoakkámii.

Juos osolaš, su lágalaš ovddasteaddji dehe áššeolmmoš ii leat oassálastán bálgesa čoakkámii, 2 momeanttas dárkkuhuvvon mearrádus galgá addojuvvot sierra diehtun hálldahuslága (434/2003) 59 § mielddasážžan dábalaš diehtunaddimin. Mearrádus sáhtá molssaeavttu mielde addojuvvot diehtun elektrovnnalaš áššiid dikšumis eiseváldidoaimmas addojuvvon lága (13/2003) 19 § mielddasážžan dábalaš elektrovnnalaš diehtunaddimin bálgesa mearrádusa mielddasá gulahallangaskaoami geavahettiin sáddejeaddji elektrovnnalaš diedáhusain, juos osolaš ii leat diedihan bálgesii iežas biehttalit váldimis vuostá elektrovnnalaš diehtunaddimiid.

Juos bálgesa mearrádusa diehtunaddimis geavahuvvo dábalaš diehtunaddin iige hálldahuslága 62 §:s dárkkuhuvvon áššegirjji oidnosii bidjama guoskevaš diedáhusa almmustuhttin bálgesa fierbmiesiiduin leat vejolaš, paragrafa sáhtá guoskaduvvot dađi lági mielde, ahte eiseválddi fierbmiesiiduiguin dárkkuhuvvojit Bálgesa ovtastusa fierbmiesiidut.

19 a §

Easttalašvuotta, hálldahusa dábalaš lágaid guoskadeapmi ja virgeovddasvástádus

Dan easttekeahhtá, mii hálldahuslágas merrejuvvo, bálgesa osolačča, stivrra lahtu ja áššeolbmo easttalašvuhtii jienastettiin bálgesa čoakkámis guoskaduvvo, mii ovtastuslága 26 § 1 ja 3 momeanttas mearriduvvo lahtu ja áššeolbmo easttalašvuodas. Hálldahuslágas mearriduvvon ášši easttekeahhtá stivrra lahtu ja boazoisida easttalašvuhtii guoskaduvvo dasa lassin, mii ovtastuslága 37 §:s mearriduvvo stivrra lahtu ja doaibmaolbmo easttalašvuodas.

Bálgesa čoakkámii oassálasti osolažžii sihke bálgesa stivrra lahtui ja boazoisidii guoskaduvvojit rihkusvuogiatvuodalaš virgeovddasvástádusa njuolggadusat go sii dikšot almmolaš hálldahusbarggaid. Almmolaš hálldahusbarggu dikšumis šaddan vahága buhttemii guoskaduvvo, mii almmosorganisašuvvna ja virgeolbmo buhttenovddasvástádusas sihke virgebarggus šaddan vahága buhttemis mearriduvvo vahátbuhttenlágas (412/1974).

Ovddabeale 2 momeanttas namuhuvvon olmmoš galgá divššodettiinis almmolaš hálldahusbarggu doahhtalit, mii hálldahuslágas, elektrovnnalaš áššiid dikšumis eiseváldibarggus addojuvvon lágas, eiseválddi barggu almmolašvuodas addojuvvon lágas (621/1999), giellalágas (423/2003), sámgiellalágas (1086/2003) ja diehtosuodjelágas (1050/2018) mearriduvvo.

3 lohku

Bohccuid mearri

21 §

Bohccuid eanemusmearri

Stáhtaráđi ášahusain merrejuvvo logi jahkái háválassii, man galle eallit báhcán bohcco bálges oažžu viidodagastis jahkásaččat doallat ja man galle dákkár bohcco bálgesa osolaš oažžu eanemusat eaiggáduššat. Earenoamáš ákka vuodul eanemusboazomearit sáhttet stáhtaráđi ášahusain rievdaduvvot logijahkásaš áigodaga ollodahkii.

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon bálgesa eallit báhcán bohccuid eanemusmeari mearrideamis galgá giddejuvvot fuomášupmi dasa, ahte bálgesa dálveguohtumiin guodohanvuloš bohccuid mearri ii mana badjel dálveguohtumiid ceavzilis buvttadannávcca.

Juos boazodoaluin vuogálaš bargan dan gáibida, bálges sáhtta eanemusat jahkái háválassii mearrat, ahte dan guovllus dollojuvvon eallit báhcán bohccuid eanemusmearri lea eanemusat 20 proseantta 1 momeantta vuodul mearriduvvon eanemusmeari unnit.

Bálgesa mearrádus galgá vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahhtá doahhtaluvvot, juos hálldahusriekti ii dahkkojuvvon váidalusa geažil nuppe ládje mearrit. Juos mearrádus gáibida bohccuid meari geahpideami, mearri geahpiduvvo 22 §:s mearriduvvon vuogi mielde.

Bálges galgá addit mearrádusas diehtun Biebmoearráigehččui, Lappi eallinvuoibmeguovddázii ja Bálgesiid ovtastussii.

22 §

Bohccuid geahpideamis mearrideapmi

Bálges ferte jahkásaččat mearridit dan guovllus dikšuma vuollásaš bohccuid meari geahpideamis čuovvovaš boazodoallojagi áigge. Geahpidanvuloš mearis ferte mearriduvvot dadi lági mielde, ahte bálgesa dehe boazoeaiggáda eallit guđđojuvvon bohccuid mearri ii mana badjel 21 § 1 dehe 3 momeanttas dehe 40 b § 3 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari. Álgovurrosaččat galgá geahpiduvvot earáid go bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccuid mearri. Bálgesa osolaččaid bohccuin geahpiduvvojit vuohččan bohccot, mat osolaččain leat badjel sidjiide váfistuvvon eanemusmeari dehe vuostá 10 §:s dárkkuhuvvon gielddu dehe almmá namuhuvvon paragrafas dárkkuhuvvon lobi haga.

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon geahpidemiid mannel geahpiduvvojit bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccot daid meriid mielásaš goris. Osolačča boazomearrái eai dalle lohkkujuvvo 22 a § 2 momeanttas dárkkuhuvvon geahpitkeahhtá guđđojuvvon bohccot. Bálges sáhtta dattetge earenoamáš ákka geažil mearridit, ahte bálgesa osolačča bohccuid meari ii dárbbat geahpiduvvot, goas dávisteaddji mearri geahpiduvvojit eará boazoeaiggádiin sin bohccuid meari mielásaš goris. Bálges sáhtta maid mearrat, ahte bohccuid meari mielásaš goris spiehkastuvvo dan oasi mielde go lea dárbu čuozihit geahpideami eará gori mielde misiide ja jagi boarrásit bohccuide dehe dat lea vealtameahttun sagahansarvaid dárbahassii stuora meari dorvvasteami várás. Juos bálges lea mearridan sámediggelágas addojuvvon lága (974/1995) 4 §:s dárkkuhuvvon sámgiid ruovttuguovllu olggobealde guoskadanvuloš vuogadagas, man

njuolggadusaid mielde leat váfistuvvon ossodatguovdasaš eanemus boazomearit daidda osolaččaide, geat leat eaktodáhtolaččat čatnasan doahhtalit vuogádaga njuolggadusaid, bohccuid meari mieldásaš goris sáhtá spiehkastuvvot maiddáid dáid osolaččaid gaskka.

Juos lea jáhkehahtti, ahte bohccuid mearri šattalii almmá bálgesa doaibmabijuid haga čuovvovaš boazodoallojagi mannat badjel lobálaš eanemusmeari, bálges sáhtá mearridit, ahte bohccot galget juo nohkki boazodoallojagi geahpiduvvot. Geahpideapmái guoskaduvvo 1 ja 2 momeantta.

Bálgesa 1 ja 3 momeanttas dárkkuhuvvon mearrádusat galget beroškeahhtá nupástusohcamis doahhtaluvvot, juos hálddahusriekti dahkkojuvvon váidalusa geažil ii mearrit eará ládje.

Dán paragrafas dárkkuhuvvon geahpidemiid ággan adnojuvvojit juogo manemus váfistuvvon boazologahallama mieldásaš dehe nohkki jagi boazomearit.

22 a §

Bohccuid geahpideami ollahuhttin

Bálgesa osolaš galgá geahpidit bohccuidis meari 22 §:s dárkkuhuvvon bálgesa mearrádusa mielde.

Boazu gehččojuvvo leat geahpiduvvon, juos dat lea njuovvovvon dehe 10 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon vuogi mielde duodaštusa mielde luobahuvvon bálgesa olggobeallái dan boazodoallojagi áigge, goas geahpideapmi ollahuhttojuvvo dehe juos dat lea dán áigge mudivot go njuovvamiin jápmán boazu.

Juos bohccuid mearri ii leat bálgesa mearrádusa mielde geahpiduvvon dan boazodoallojagi áigge, goas geahpideapmi ollahuhttojuvvo, osolačča geatnegasvuohta geahpidit bohccuid seailu viđa čuovvovaš boazodoallojagi áigge. Bálges galgá osolačča guovdu doallat girjji geahpitkeahhtá guđđojuvvon bohccuin. Go osolaš geahpida bohccuidis, de osolačča dahkan geahpideamit gehččojuvvojit álgovurrosaččat čuohcit girjedollui merkejuvvon healbademiid boarrásepmosis álggedettiin ja dan mannel guoskevaš jagi geahpidangeatnegasvuhtii.

Bálges galgá gudege boazodoallojagi nohkama mannel diedihit Biebmoearráigehečču geahpitkeahhtá báhcán bohccuid jahkásaš osolašguovdasaš meriin daid osiid mielde go dát mannet badjel golbma proseantta guoskevaš osolaččaid eallit báhcán bohccuid ollislaš mearis.

Bálges sáhtá mearridit, ahte boazu, man osolaš lea 2 momeanttas dárkkuhuvvon vuogi mielde ja momeanttas dárkkuhuvvon áigemuttu geahpidan almmá dan haga, ahte osolaš lea leamaš dasa geatnegahtton, sáhtá gehččojuvvot geahpidan čuovvovaš eanemusat viđa boazodoallojagi áigge geahpidemiin, mat ollahuhttojuvvojit. Bálges galgá doallat osolašguovdasaččat girjji mearrádusas mielde ovddalgihtii geahpiduvvon bohccuin.

Bálges sáhtá 22 §:s dárkkuhan mearrádusastis mearrat, ahte dat ollahuhtá geahpideami bálgesa lágidan boazorátkimiin daid boazoeaiggádiid beales, geat eai ieža geahpit bohccuideaset meari. Boles sáhtá bivdagis addit mearrádusa ollahuhttimii oassálastiide virgeveahki, juos barggu dikšun estojuvvo dehe dasa lea eará ákka dihte dárbu. Virgeveahkis mearriduvvo boleslága (872/2011) 9 logu 1 § 3–6 momeanttas.

Biebmoearráigehečču sáhtá addit dárkkit mearrádusaid skoviin, mat galget geavahuvvot geahpitkeahhtá guđđojuvvon bohccuid girjedoalu ráhkadeamis.

30 §

Boazologahallan

Bálges ferte guđenai boazodoallojagi ráhkadit boazorátkimiid vuodul logahallama bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccuin (*boazologahallan*). Boazologahallamii galget váldojuvvot maid eará bohccot, mat dikšojuvvojit bálgesa viidodagas, sihke bohccot, maid eaiggádat rátkimiid olggobealde leat váldán iežaset atnui. Dasa lassin boazologahallamii galget

váldojuvvot bálgesa čoakkáma mearridan prinsihpaid mielde bohccot, mat leat muđuid báhcán rátkimiid olggobeallái.

Danveardásaš logahallan galgá ráhkaduvvot rátkimiin eará bálgesiidda gullevažžan gávnnavuvvon bohccuin.

Bálgesa osolaš lea geatnegahtton diedihit bálgessii bohccuidis mearis dieduid, mat dárbbahuvvojit boazologahallama ráhkadeami várás.

Boazologahallama nannenmearrádus lea vuoimmis vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahtá, juos hálldahusriekti ii mearrit nuppe ládje.

Dárkkit njuolggadusat boazologahallamis addojuvvojit stáhtaráđi ásašusain.

6 c lohku

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplánat

40 a §

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána ráhkadeapmi

Bálgess ferte okte logi jagis ráhkadit ja dohkkehit boazoguohtuneatnamiid dikšun- ja geavahanplána, mas meroštallojuvvojit doaibmabijut guohtuneatnamiid geavahusa ordnema vugiin, mii dorvvasta ceavzilis ja mánggahápmásaš guohtunbirrasa guhkes áigegaskkain ja mii dádi lági mielde doarju dálá ja boahhtevaš buolvvaid vejolašvuoda bargat bohccuiguin.

Bálgess galgá gullat dikšun- ja geavahanplána válmastallamis báikkálaš beliid, mat ovddastit eanan- ja vuovdedoalu, juos plánii gullet sámiiid ruovttuguovllu olggobealde earáid go stáhta, gielddaid, searvegottiid dehe bálgesa osolaččaid eaiggáduššan guovlluin doaibmabijut, mat laktásit čadahanvuloš huksemii dehe luonddu ovdešteapmái dehe bohccuid bistevašlundosaš lassibiebmmii.

Ovdal boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána dohkkeheami bálgess ferte bivdit Lappi eallinvuoibmeguovddáša cealkámuša das, deavdago plána dán lágas dasa biddjon gáibádusaid. Dohkkehuvvon plána sihke cealkámuš ja ákkat vejolaš spiehkasteapmái dan ovdanbuktojumis galget doaimmahuvvot guovtti mánu siste plána dohkkeheamis Biebmobearráigehččui.

Plána dohkkehanmearrádus lea vuoimmis vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahtá, juos nuppástusohcanduopmostuollu ii eará ládje mearrit.

40 b §

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána sisdoallu

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplánas galgá govviduvvot bálgessa boazoguohtumiid dáládilli ja deháleamos dihttojuvvon luondduárvvut sihke guovddáš guohtumiid ortnegii ja boahhtevaš atnui ja guohtumiidda váikkuheadđi eará luonddugeavahusa áššit ja áitagat. Dasa lassin galget govviduvvot bohccuid gilvimiidda ja fásta orrumii dagahan áruid eastadeami geavadat. Plánas galget ásašuvvot guohtuneatnamiid ortnega dorvvasteami ja daid bistevaš geavahusa ulbmilat sihke govviduvvot ulbmiliid joksama várás ollahuhtti váikkuheadđi ulbmilat.

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána doaibmabidjun galget válljejuvvoat ankkre guokte čuovvovaš doaibmabijuin:

1) jeagelguohtumiid dili buorideapmi nu ahte čujuhuvvojit dálveguohtuneatnamat, mat eai adnojuvvo bievlaáigge, sihke stivremiin bohccuid manu guohtuneatnamiid gaskka guodohemiin, áiddiiguin dehe eará vejolaš vugiiguin;

2) guohtumiid dálvveáiggi atnu gáržžiduvvo nu unnin go vejolaš njuovvamiin unnimusat guokte goalmádasa guđenai boazodoallojagi njuovvanbohccuin mañemusat skábmamánu 15

beaivve, dehe juos anus leat sierra dálveguohtuneatnamat, čuldojuvvojit ja njuvvojit njuovvanbohccot ovdal sirdima dálveguohtuneatnamiidda;

3) geasseguohtuneatnamiid molsunvuogádaga ovdánahttin nu ahte stivrejuvvo bievlaáigge guodoheapmi vugiin, mii ovddida luonddu mánggahápmásašvuohta ja caggá vahátlaš miesttaluvvama; dasa lassin dehe molssaevttolaččat osolašvuohta báikkálaš luondduváikkhusaidis mearkkašahtti luonddu ovddeštandoaimmaide, mat dahkkojuvvojit guohtuneatnamiin;

4) guohtuneatnamiid oktasašgeavahusa lasiheapmi dehe bálgesiid, eallojoavkkuid, siiddaid dehe eará danveardásaš bohccuideaset ovttas dikšun bálgesa boazobargojoavkkuid ovttašuvvama dehe ovttašbarggu bakte guohtuneatnamiid mánggahápmásašvuođa ja guohtuneatnamiid molsunvuogádaga ovddideami várás;

5) bálgesguovdasaš eanemusboazomeari vuolideapmi dálveguohtuneatnamiid ortnega buorideami várás dađi lági mielde, ahte mearri lea unnimusat čieža ja eanemusat 20 proseantta 21 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari unnit.

Ovddabealde 2 momeantta 5 čuoggás dárkkuhuvvon doaibmabiju válljen ja ollahuhttin gáibida, ahte bálges lea dahkan gustojeaddji mearrádusa eallit báhcci bohccuid eanemusmearis, mat dan guovllus dollojuvvojit. Sierra mearrádus ii goitge dárbbahuvvo nu guhká go bálgesa boazomeari lea vuollel 21 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari 20 proseanttain. Mearrádus sáhtta dahkkojuvvo eanemusat logi jahkái hávállassii. Bálgesa mearrádusa buohta guoskaduvvojit 21 § 4 ja 5 momeanttat.

Biebmoearráigehčču addá dárkilit mearrádusaid boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána ovdanbuktinvuogis sihke skoviin, mat adnojuvvojit plána ráhkadeamis.

40 c §

Plána čuovvun ja raporterensihke nuppastusat plánii

Bálges galgá jahkásaččat nannet govvádusa plána ollahuvvamis. Govvadás galgá doaimmahuvvot Bálgesiid ovttašuvvii jahkásaččat maŋemusat skábmamánu 15 beaivve.

Bálgesiid ovttašuvv galgá doaimmahit bálgesiid govvadásaid Biebmoearráigehčču skábmamánu loahpa rádjái.

Bálges sáhtta dárbbu mielde ja iežas dahkan čuovvuma vuodul mearridit nuppastusain plánii, juos plána en deavdá 40 b §:s mearriduvvon gáibádusaid. Juos plánii gulleaš 40 b § 2 momeanttas dárkkuhan doaibmabiju ollahuhttin čujuhuvvo veadjemeahttumin, bálges galgá earáhuhttit plána doaibmabiju buhttema várás nuppi doaibmabijuin, juos doaibmabijuid unnimusmeari gáibádus ii dás fuolakeahtta dieva. Plána nuppastusaide guoskaduvvo dasa lassin, mii 40 a § 2–4 momeanttas mearriduvvo plána.

Bálgesa váfistan plánii ja 1 momeanttas dárkkuhuvvon govvádussii guoskaduvvo, mii eiseválddiid doaimma almmusvuodas addojuvvon lágas (621/1999) mearriduvvo eiseválddi áššegirjjiis. Dakko buohta go lea gažaldat rievttis oazžut dieđu plána, bálgesii guoskaduvvo, mii namuhuvvon lágas mearriduvvo eiseválddis. Dasa lassin, mii namuhuvvon lágas mearriduvvo čiegusindollanakkain, plána ja govvádusa dieđut bálgesa dehe boazoeaiggádiid ealáhusdoaimmas galget dollojuvvo čiegusin, juos daid addin sáhtta ákkastallojuvvon sivas dagahit ekonomalaš vahága boazoeaiggádiid dehe bálgesii.

43 §

Bálgesa siskkáldas bohccuid luobaheamit

Bohccuid gávppis dehe skeŋkemis galgá oasti dehe skeaŋkkaoažžu, gii lea seamma bálgesa osolaš dehe dakkárin álgi, ájahalakeahtta dieđihit boazoisidii. Boazoeaiggát, gean geahpitkeahtes bohccuid mearri manná golbma proseantta badjel su eallit báhcán bohccuid

ollislaš meari, ii oaččo vuovdit dehe skenket bohccuidis namuhuvvon oastái dehe skeanjkaoažžui ovdal go son lea ollahuhtán 22 § 1 momeantta mieldásaš bohccuid geahpidangeatnegasvuodas, juos luobaheapmi ii guoskka buot bohccuid ja geahpidangeatnegasvuotta sohppojuvvo sirdásit luobaheami oažžui.

47 §

Boazodoallorihkkumuš

Gii vásedin dehe fuollameahttunvuodas:

1) 30 § 3 momeantta vuostá guodđá dieditkeahtá dehe diediha vearrut boazologahallamii bohccuideaset meari,

2) vuostá 10 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon gielddu dehe almmá namuhuvvon paragrafa 2 momeantta mielde gáibiduvvon lobi haga buktá bohccuid bálgesa viidodahkii dehe

3) vuostá 42 § njuolggadusaid balddáhallá bohccuid,
galgá dubmejuvvot, juos dagus eará sajés lágas ii leat mearriduvvon ánggáštus, *boazodoallorihkkumušas* sáhkku.

Eiseváldi sáhtá guodđit ovdadutkaneiseváldái dieditkeahtá rihkkumuša, juos dahku dehe healbadeapmi lea unnánaš iige gázaldagas leat njuolggadusaid jeavddalaš rihkkun.

52 §

Bearráigeahčču

Biebmebearráigeahčču bearráigeahčča dán lága ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid doahttaleami ja ollahuhttima.

Biebmebearráigeahčču sáhtá mearrat bálgesa dehe bálgesa osolačča, gii rihkku dán lága dehe dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid, ášši šlájá oaidnut doarvái guhkes mearreáiggis deavdit geatnegasvuodas.

Biebmebearráigeahčču sáhtá beavttánuhttit 2 momeanttas dárkkuhuvvon bálgesii čuozihuvvon mearrádusa uhkkesáhkuin dehe uhkiin, ahte dagakeahtá guđđojuvvon mearrádus dagahuvvo bálgesa goasttádusain.

Uhkkesáhkus ja dagahanuhkis mearriduvvo uhkkesáhkkoalágas (1113/1990).

52 a §

Čuovvumušmáksu

Biebmebearráigeahčču sáhtá mearrat čuovvumušmávssu bálgesa osolažžii, guhte suostá 22 a § 1 momeantta mieldásaš geatnegasvuoda geahpidit bohccuidis meari. Mávssu sturrodat lea 450 euro guđenai geahpitkeahtá guđđojuvvon bohcco guovdu. Geahpitkeahtá guđđojuvvon bohccot lohkkovuvvojit sierra guđege dakkár boazodoallojagis, goas bohccot leat geahpitkeahtá.

Čuovvumušmáksu sáhtá guđđojuvvot mearakeahtá dehe merrojuvvot máksit 1 momeantta mielde mearrahuvvon meari unnibun, juos dahku sáhtá adnojuvvot unnánažžan iige dat čujut berošmeahttunvuoda lága geatnegasvuodain dehe juos mávssu mearakeahtá guodđin dehe mearran unnimusmeari unnibun lea dahkui laktáseaddji sierradiliid vuhtii válddedettiin goyttolaš.

Čuovvumušmáksu ii oaččo merrojuvvot olbmui, gii eahpiduvvo seamma dagus ovdadutkamis, sivahanguorahallamis dehe duopmostuolus johttáhuvvon rihkusášsis dehe geasa lea seamma dagus addojuvvon láhkavuoimmálaš duopmu. Juos máksu lea merrojuvvon,

seamma dagus ii oáččo merrojuvvot nuppi čuoovvumušmáksu iige dubmejuvvot duopmostuolus ránggáštus.

Čuoovvumušmáksu ii oáččo merrojuvvot, juos dan boazodoallojagi maŋemus beaivvis, goas healbadeapmi lea nohkan, lea gollán badjel guokte jagi. Dán lága vuodul máksit merrojuvvon čuoovvumušmávssu ollahuhttimis mearriduvvo sáhku ollahuhttimis addojuvvon lágas (672/2002).

52 b §

Biebmobearráigeahču diehtunoažžunriekti

Biebmobearráigeahčus lea riekti oažžut čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahhtá dán lágas mearriduvvon bargguid ollahuhttima várás vealtameahttun dieđuid bálgesiin ja daid osolaččain.

Dát láhka boahtá fápmui geassemánu 1 beaivve 2026. Dán 52 a § guoskaduvvo goitge guovtti jagi geahčen dán lága vuoibmáiboahhtimis.

Mearkabiirriin ja stuorimus lobálaš boazomeriin addojuvvon eanan- ja meahccedoalloministeriija ásaš (414/2020) báhcá vuoibmái go dát láhka boahtá vuoibmái.

Dán lága 22 a § guoskaduvvo maid ovdal dán lága vuoibmái boahhtima bálgesa osolašguovdasaš girjedollui merkejuvvon bohccuide, juos merkema dahkamis lea gollan eanemusat golbma jagi ja merken lea dahkkon dakkár boazodoallojagi, goas bálgesa osolaččat leat geatnegahtton unnidit bohccuid.

Bálges galgá nannet vuosttaš boazoguohtuneatnamiid dikšun- ja geavahanplána jagi siste dán lága vuoibmáiboahhtima maŋnel.

Helssegis 29.5.2026

Dásseválddi Presideanta

Alexander Stubb

Eanan- ja meahccedoalloministeriija Sari Essayah